

Wymagania zakresu rozszerzonego wyróżniono czerwoną czcionką.

Lp.	Dział programowy	Wymagania				
		konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
		Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
CZĘŚĆ 1. STAROŻYTNOŚĆ - ŚREDNIOWIECZE						
1.	BIBLIA W LITERATURZE I KULTURZE	<ul style="list-style-type: none"> – zna czas powstania Biblii – wie na czym polega wartość Biblii – zna uniwersalne motywy biblijne – wie, że Biblia nie jest jednorodna gatunkowo – dostrzega żywotność motywów biblijnych w kulturze zna frazeologizmy o biblijnym rodowodzie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia formę gatunkową tekstów biblijnych – wymienia motywy obecne w poznanych księgach biblijnych – podaje przykłady utworów inspirowanych Biblią – wie, czym odznacza się styl biblijny i stylizacja biblijna – wyjaśnia frazeologizmy o biblijnym rodowodzie 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady utworów inspirowanych Biblią, wyjaśnia, na czym polega nawiązanie – charakteryzuje styl wybranych tekstów biblijnych – podaje przykłady tekstów, w których występuje stylizacja biblijna 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia funkcję środków artystycznych charakterystycznych dla stylu biblijnego – określa funkcje stylizacji biblijnej 	<ul style="list-style-type: none"> – kreśla rolę Biblii w vorzeniu znaczeń niwersalnych

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

2.	LITERATURA GREKÓW I RZYMIAN	<ul style="list-style-type: none"> – określa czas trwania epoki starożytnej – zna mitologię starożytnych Greków – zna mitologię starożytnych Rzymian – zna formy gatunkowe lektur obowiązkowych (epos, tragedia) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak starożytni Grecy postrzegali bogów – wymienia motywy obecne w poznanych utworach antycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w <i>Iliadzie</i> lub <i>Odysei</i> cechy eposu – wskazuje w <i>Antygonie</i> cechy tragedii antycznej – wskazuje w <i>Chmurach</i> cechy komedii antycznej – omawia archetypy występujące w literaturze Greków i Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przesłanie Platońskiej alegorii jaskini – wyjaśnia, w jaki sposób współcześni twórcy odwołują się do tradycji antycznej, podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia koncepcję ludzkiego losu zawartą w tragedii greckiej
		<ul style="list-style-type: none"> antyczna, komedia antyczna) – zna uniwersalne motywy antyczne, dostrzega ich żywotność w kulturze – zna frazeologizmy o mitologicznym rodowodzie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia frazeologizmy o mitologicznym rodowodzie – wyjaśnia, jak antyczni twórcy rozumieli heroizm i patriotyzm – podaje cechy gatunkowe eposu, tragedii antycznej, komedii antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia Platońską alegorię jaskini 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje nawiązywania do antyku w polszczyźnie potocznej 	

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

3.	ŚREDNIOWIECZE	<ul style="list-style-type: none"> - zna czas trwania epoki - zna omówione teksty średniowieczne - zna motywy i idee średniowiecza - wie, czym była literatura parenetyczna - wie, kto był najwybitniejszym filozofem dojrzałego średniowiecza - wie, jakie dwa style występowały w sztuce średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym był średniowieczny uniwersalizm - wyjaśnia, jaki stosunek do <i>sacrum</i> mieli ludzie średniowiecza - wyjaśnia, jak ludzie średniowiecza postrzegali śmierć – zna poglądy św. Tomasa - wyjaśnia, czym wyróżnia się <i>Wielki testament</i> na tle innych tekstów epoki 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wzory parenetyczne epoki, powołując się na przykłady - omawia style w sztuce średniowiecza, powołuje się na przykłady - umie przedstawić poglądy św. Tomasa 	<ul style="list-style-type: none"> - nawia pojęcie <i>deesis</i>, łączy je do konkretnych dzieł epoki - wyjaśnia pojęcie <i>odycea</i> 	<p>wyjaśnia, w jaki sposób współcześni twórcy odwołują się do tradycji średniowiecznej, podaje przykłady</p>
4.	KSZTAŁCENIE LITERACKIE	<ul style="list-style-type: none"> - zna podział literatury na rodzaje i gatunki - wie, jak nazywają się osoby mówiące w różnych tekstach literackich - wie, że jest różnica między tekstem 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy utworów zgodnie z wyznacznikami literatury - zna cechy tekstu retorycznego - zna formy zapisu tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje utwory zgodnie z wyznacznikami literatury - wskazuje w tekście cechy retoryczne - odczytuje właściwie technikę zapisu konkretnego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia funkcje tekstów zaliczanych do literatury oraz retoryki - na podstawie tabeli przedstawiającej różne typy wiersza określa, który z nich reprezentuje 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia i uzasadnia, który z rodzajów literackich daje się przełożyć na język filmu

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

		literackim a tekstem retorycznym	prozatorskich i poetyckich		wskazany tekst literacki		
5.	ANALIZA TEKSTU NIELITERACKIEGO	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje strukturę tekstu – podejmuje próbę odczytania sensu tekstu – dostrzega sposób prowadzenia wyводу i argumentację – rozpoznaje w tekście przykłady – rozumie sens dosłowny tytułu, wie, czym jest sens niedosłowny – ocenia prawdziwość podanych twierdzeń – rozpoznaje wybrane środki stylistyczne w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje w tekstach cytaty potwierdzające obiektywizm i/lub subiektywizm osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje sens tekstu – podejmuje próbę sformułowania głównej myśli każdego akapitu – wskazuje tezę i argumenty na jej rzecz podane przez autora – próbuje określić cel zamieszczonych w tekście przykładów – wyjaśnia sens dosłowny tytułu – próbuje określić jeden z jego sensów niedosłownych – określa, jaką funkcję pełni środek stylistyczny występujący w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje główną myśl akapitów – określa cel zamieszczonych przykładów – rozpoznaje środki językowe – określa funkcję języka dominującą w tekście – pisze streszczenie tekstu – ocenia prawdziwość twierdzeń na temat tekstu, uzasadnia swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> – określa funkcje zastosowanych środków językowych – uzasadnia, jaka funkcja języka dominuje w tekście – pisze streszczenie, uwzględniając cel tekstu i główną myśl kolejnych akapitów – określa jeden z sensów niedosłownych tytułu, wyjaśnia jego wpływ na wymowę tekstu – wyjaśnia pojęcia: sylogizm, przesłanka ogólna, przesłanka szczegółowa 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje więcej sensów niedosłownych tytułu – uzupełnia o wniosek sylogizm zawierający przesłankę ogólną i przesłankę szczegółową

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

6.	TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU. WYPOWIEDŹ USTNA	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznaje się z przykładowym planem wypowiedzi – ma świadomość, że opanowanie zasad tworzenia wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi przygotować na podstawie podanego przykładu własny konspekt wypowiedzi ustnej – formułuje własną tezę 	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się słownictwem pozwalającym wyrazić i uzasadnić własne zdanie – prezentuje wypowiedź na forum klasy, pamiętając 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje opinię popartą uzasadnieniem – płynnie przechodzi od opinii (tezy) do jej uzasadnienia, bez 	<ul style="list-style-type: none"> – z łatwością tworzy wstęp i zakończenie do wypowiedzi informacyjnych i argumentacyjnych
		<ul style="list-style-type: none"> ustnej jest przydatne w sztuce prowadzenia dyskusji – analizuje polecenie zawarte w temacie – zna zasady tworzenia wypowiedzi ustnej 	<ul style="list-style-type: none"> – określa zakres i typ tekstów do wykorzystania – rozwija umiejętność argumentacji 	o funkcji wstępu i zakończenia	sygnalizowania tego specjalnym sformułowaniem	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać wiele tekstów kultury nawiązujących do zagadnienia ujętego w temacie

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

7.	<p>TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU. WYPOWIEDŹ ARGUMENTACYJNA NA TEMAT WSKAZANEGO TEKSTU</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznaje się z przykładowym konspektem - analizuje polecenie zawarte w temacie - czyta tekst ze zrozumieniem - zna zasady tworzenia wypowiedzi argumentacyjnej - tworzy plan kompozycyjny wypowiedzi na zadany temat - podejmuje próbę napisania wypowiedzi argumentacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> - pisze wypowiedź argumentacyjną - rozpoznaje problem rozważany w tekście oraz stanowisko autora wobec tego problemu - ustosunkowuje się do rozwiązania przyjętego przez autora - odwołuje się do utworów poruszających problem rozważany w tekście - formułuje wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się słownictwem pozwalającym wyrazić i uzasadnić własne zdanie - w wypowiedzi argumentacyjnej zachowuje cechy tej formy gatunkowej - rzeczowo uzasadnia swoje stanowisko wobec problemu rozważanego w tekście - zachowuje logiczną kolejność argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> - pisze efektowny, atrakcyjny wstęp - w zakończeniu zwięźle podsumowuje rozważania 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje błyskotliwą puentę - potrafi wskazać wiele tekstów kultury nawiązujących do zagadnienia ujętego w temacie
8.	<p>TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU. SZKIC INTERPRETACYJNY TEKSTU POETYCKIEGO</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznaje się z przykładowym konspektem - czyta tekst ze zrozumieniem - zna zasady tworzenia szkicu interpretacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> - bada budowę tekstu, sytuację komunikacyjną, użyte środki językowe, kreację świata przedstawionego - potwierdza prawdziwość swojej tezy za 	<ul style="list-style-type: none"> - wybiera i omawia tylko te elementy składowe utworu, które są ważne dla jego zrozumienia - posługuje się słownictwem pozwalającym wyrazić i uzasadnić własne zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> - pisze efektowny, atrakcyjny wstęp - w zakończeniu zwięźle podsumowuje rozważania 	<ul style="list-style-type: none"> -

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

		<ul style="list-style-type: none"> – stawia tezę interpretacyjną i podejmuje próbę jej uzasadnienia 	<p>– pomocą argumentów wywiedzionych z tekstu oraz z wybranych kontekstów</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pisze szkic interpretacyjny, zachowując cechy gatunkowe tej formy wypowiedzi 		
9.	KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie <i>znak</i> – wymienia główne rodzaje znaków – podaje przykłady ikonograficznych i symbolicznych znaków – wie, co to jest akt komunikacji – wymienia elementy aktu komunikacji – zna związane z aktem komunikacji funkcje języka – rozumie rolę języka jako narzędzia komunikacji – zna zasadę podziału języka ogólnego na język oficjalny i nieoficjalny – wymienia odmiany języka, wie, czym się one charakteryzują – zna zasady konstrukcji pism użytkowych i stara się je stosować – dostrzega zalety i zagrożenia wynikające 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia różne rodzaje znaków – wyjaśnia funkcje języka związane z aktem komunikacji – omawia dwa sposoby ujawniania się funkcji poetyckiej w języku – potrafi rozpoznać w tekście odmiany języka oficjalnego i nieoficjalnego – wymienia i definiuje formy tekstów użytkowych – tworzy pisma użytkowe – stosuje w pismach użytkowych zasady kompozycyjne – stara się wyjaśnić związek między stylem kolokwialnym, nieoficjalną odmianą polszczyzny a gwarą młodzieżową, 	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje znaki jako znaki umowne bądź symptomy – wyjaśnia związek między wierszowaną formą tekstu a funkcją poetycką – wyjaśnia istotę „świata intencjonalnego” w tekście poetyckim – rozwija umiejętność tworzenia różnych pism użytkowych – doskonali umiejętność przeredagowywania tekstu – rozumie i objaśnia proces wyodrębniania się języka polskiego – wie, czym charakteryzuje się przegłos polski – wyjaśnia różnicę między tekstem archaicznym a archaizowanym 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje i objaśnia wybrane znaki ikoniczne – wie, w jaki sposób poszczególne funkcje języka ujawniają się w tekście – wyszukuje w wybranych tekstach przykłady kreatywności językowej w zakresie przekraczania normy semantycznej – tworzy pisemne oświadczenie – wyjaśnia istotę mody językowej, odwołując się do przeczytanego tekstu i własnych doświadczeń – wyjaśnia, na czym polega specyfika dzieła literackiego – dokonuje przekładu tekstu staropolskiego na współczesną 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przykłady znaków: ikonicznego, symbolicznego pozajęzykowego i symbolicznego językowego o tym samym znaczeniu – wyjaśnia, co oznacza w świetle teorii znaków przekład tekstu z jednego języka na inny – wskazuje i określa pozakomunikacyjne funkcje języka – wykazuje się doskonałą umiejętnością tworzenia pism użytkowych – wyjaśnia pojęcie socjolektu i określa jego funkcję w wypowiedzi

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

			– podaje przykłady form językowych do wybranego słowa		polszczyznę, a następnie wskazuje	– wymienia trzy socjolekty inne niż gwara młodzieżowa
--	--	--	---	--	-----------------------------------	---

		<p>ze zjawiska mody językowej</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że język jest systemem znaków – wie, na jakie podsystemy można podzielić język – rozwija umiejętność wykorzystywania wiedzy z zakresu gramatyki w interpretacji utworów literackich i tworzeniu własnych tekstów – zna okoliczności powstania języka polskiego – zna pojęcia: archaizm, neologizm, neosemantyzm – wymienia rodzaje archaizmów – podaje przykład neosemantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> – udoskonala umiejętność rozbioru logicznego wypowiedzeń – zna ogólne cechy języków słowiańskich – wskazuje i nazywa różne typy archaizmów – wskazuje i określa formy deklinacyjne i koniugacyjne w tekście staropolskim – 		<p>elementy językowe, które uległy zmianie</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia, które cechy tekstu staropolskiego wpływają na przynależność średniowiecznej polszczyzny do grupy języków słowiańskich – określa, kiedy dochodzi do powstawania neologizmów i neosemantyzmów – analizuje tekst staropolski pod kątem zmian w języku 	<ul style="list-style-type: none"> – przyporządkowuje zmiany w współczesnej wersji tekstu staropolskiego do odpowiednich podsystemów języka – wyszukuje w języku ogólnopolskim lub w gwarze wyrazu / wyrażenia będącego nośnikiem form archaicznej polszczyzny
CZĘŚĆ 2. RENESANS - OŚWIECENIE						
10.	RENESANS	<ul style="list-style-type: none"> – zna czas trwania epoki – wie, czym się odznaczała renesansowa wizja człowieka – zna omówione teksty renesansowe – zna motywy i idee renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> – przedstawia, jaki był stosunek ludzi renesansu do Boga i człowieka – omawia stosunek kultury renesansu do 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia na przykładach, jak twórcy z epoki odrodzenia postrzegali powinności obywatela – omawia miłość jako temat renesansowej literatury – objaśnia pojęcie <i>artysta renesansowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia na przykładach, czym się odznaczała renesansowa sztuka dyskusji – rozpoznaje przykłady malarstwa, rzeźby i architektury typowe dla epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia charakterystyczne cechy eseju na przykładzie <i>Prób Montaigne'a</i> – dostrzega różnice i podobieństwa w malarstwie, rzeźbie i

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

		<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje wiedzę na temat cech stylu renesansowego w sztuce – umie wskazać po jednym przykładzie dzieła sztuki przyporządkowanego do epoki – doskonalą umiejętność analizowania i interpretowania dzieła malarskiego 	<p>spuścizny wcześniejszych epok</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy stylu odpowiadającego założeniom renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> – określa cele artystów renesansu – wymienia idee i wzory dominujące w sztuce renesansu – wymienia zabytek malarstwa lub architektury renesansu ze swojego regionu; krótko charakteryzuje cechy jego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> – umie wskazać cechy stylu charakterystycznego dla epoki w konkretnych dziełach sztuki 	<p>architekturze wskazanych epok</p>
11.	BAROK	<ul style="list-style-type: none"> – zna ramy czasowe i cechy charakterystyczne epoki – porządkuje wiedzę na temat cech stylu barokowego w sztuce – umie wskazać po jednym przykładzie dzieła sztuki przyporządkowanego do epoki – doskonalą umiejętność analizowania i interpretowania dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina problematykę lektur obowiązkowych powstałych w okresie baroku – wymienia cechy stylu odpowiadającego założeniom baroku – wskazuje elementy typowe dla estetyki barokowej na wybranym obrazie – opisuje znaną sobie budowlę z epoki baroku (np. kościół) 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, według jakiego klucza można odczytywać i interpretować kulturę baroku – określa cele artystów baroku – wymienia idee i wzory dominujące w sztuce baroku 	<p>zna i rozumie barokowy światopogląd</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przykłady malarstwa, rzeźby i architektury typowe dla epoki – umie wskazać cechy stylu charakterystycznego dla epoki w konkretnych dziełach sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje paletę tematów literackich typowych dla epoki – dostrzega różnice i podobieństwa w malarstwie, rzeźbie i architekturze wskazanych epok

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

12.	OŚWIECENIE	<ul style="list-style-type: none"> – zna ramy czasowe i cechy 	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina problematykę lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, według jakiego klucza można odczytywać i 	<ul style="list-style-type: none"> – zna i rozumie oświeceniowy światopogląd 	<ul style="list-style-type: none"> – zna najważniejsze motywy i idee typowe dla
		<ul style="list-style-type: none"> charakterystyczne epoki – porządkuje wiedzę na temat cech stylu oświeceniowego klasycyzmu w sztuce – umie wskazać po jednym przykładzie dzieła sztuki przyporządkowanego do epoki – doskonali umiejętność analizowania i interpretowania dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> powstałych w okresie oświecenia – wymienia cechy stylu odpowiadające założeniom oświeceniowego klasycyzmu – 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować kulturę epok – określa cele artystów oświeceniowego klasycyzmu – wymienia idee i wzory dominujące w sztuce oświeceniowego klasycyzmu – charakteryzuje zabytek oświeceniowego klasycyzmu ze swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przykłady malarstwa, rzeźby i architektury typowe dla epoki – umie wskazać cechy stylu charakterystycznego dla epoki w konkretnych dziełach sztuki – wie, czym charakteryzował się klasycyzm wiedeński w muzyce – potrafi podać po jednym przykładzie dzieł skomponowanych przez Haydna i Mozarta 	<ul style="list-style-type: none"> literatury oświecenia – wymienia nazwiska przedstawicieli klasycyzmu w muzyce – dostrzega różnice między klasycyzmem wiedeńskim a muzyką barokową – wymienia najważniejsza dzieła w twórczości Haydna i Mozarta – dostrzega różnice i podobieństwa w malarstwie, rzeźbie i architekturze wskazanych epok
13.	ANALIZA TEKSTU NIELITERACKIEGO	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
14.	TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU. WYPOWIEDŹ USTNA	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

15.	TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU. WYPOWIEDŹ ARGUMENTACYJNA NA TEMAT WSKAZANEGO TEKSTU	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
16.	TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU. SZKIC INTERPRETACYJNY TEKSTU POETYCKIEGO	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
17.	TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU. INTERPRETACJA PORÓWNAWCZA	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznaje się z przykładowym konspektem – zna zasady tworzenia interpretacji porównawczej – czyta teksty ze zrozumieniem – tworzy plan kompozycyjny wypowiedzi – podejmuje próbę napisania interpretacji porównawczej 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje koncepcję porównania utworów, rozważa sens ich zestawienia (dlaczego akurat te dwa teksty zostały zestawione?) – formułuje tezę (hipotezę) interpretacyjną, przytacza argumenty na jej uzasadnienie 	<ul style="list-style-type: none"> – odnosi się do wybranych elementów treści i formy obu tekstów – pomija to, co mniej istotne dla sensu wynikającego z zestawienia utworów – odwołuje się do wybranych kontekstów, np. biograficznego, historycznoliterackiego, filozoficznego czy kulturowego 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze interpretację porównawczą – pisze efektowny, atrakcyjny wstęp – w zakończeniu zwięźle podsumowuje rozważania 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze interpretację porównawczą, zachowując wszystkie cechy gatunkowe tej formy wypowiedzi

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

18.	ANALIZA INNEGO TEKSTU KULTURY - FILM	<ul style="list-style-type: none"> - dzieli się wrażeniami po obejrzeniu filmu - rozwija umiejętność streszczania fabuły filmu - charakteryzuje i ocenia bohaterów filmowych - wymienia pojawiające się w filmie symbole - doskonali umiejętność wskazywania środków ekspresji filmowej, wpływających na wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje bohaterów - ocenia, jaką rolę w filmie odgrywa muzyka 	<ul style="list-style-type: none"> - rozważa i uzasadnia, jaki wpływ na wymowę filmu mają zdjęcia 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje w filmie idee epoki - 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy wypowiedź argumentacyjną odnoszącą się do filmu; odwołuje się do innych tekstów kultury
-----	--	---	---	--	---	--

19.	KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wagę intencji komunikacyjnej w wypowiedzi – rozumie konieczność przestrzegania zasad etyki wypowiedzi przez uczestników aktu komunikacji – wymienia przykłady naruszania norm etycznych – wie, co to jest cyberprzemoc – wie, że słowa są podstawowymi nośnikami znaczeń – objaśnia pojęcia <i>treść i zakres wyrazu</i> – potrafi wskazać pojęcie nieostre – przypomina, czym są synonimia, homonimia i antonimia – wskazuje synonimy w wierszu barokowym – wie, że słowa różnią się między sobą także stosunkiem emocjonalnym 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady zachowań typowych dla cyberprzemocy – pisze dwa listy respektujące zasady etyki wypowiedzi i etykiety językowej: oficjalny i prywatny – wyjaśnia, co to znaczy, że między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazu zachodzi stosunek odwrotnie proporcjonalny – wyjaśnia, na czym polega wieloznaczność (polisemia) słowa – dobiera synonimy i antonimy do podanych słów – przypomina wiadomości na temat elipsy – przypomina, czym jest paradoks; dostrzega, jego związek ze zjawiskiem wieloznaczności – wie, co to są ekspresywizmy 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje emocje wyrażane przez bohaterów, swoje wnioski potwierdza cytatami z tekstu – ocenia, czy wypowiedzi bohaterów naruszają etykę wypowiedzi i etykietę językową – rozważa i uzasadnia, czy w sytuacjach prywatnych powinno się pamiętać o zasadach etyki wypowiedzi i etykiety językowej – podaje przykłady słów wieloznacznych; objaśnia ich znaczenia – wyjaśnia na przykładach różnicę między znaczeniem dosłownym a niedosłownym – wyszukuje metaforyczne znaczenia słów – rozpoznaje elipsy w wierszu barokowym – wskazuje paradoks w wierszu barokowym – rozważa, czy ludzie kulturalni mogą używać słów wartościujących – parafrazuje wskazany wiersz barokowy; 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia, czy wybrani bohaterowie literaccy mają siłę perswazji – omawia elipsy z wiersza barokowego; wskazuje, jakich elementów znaczenia brakuje; określa funkcję elips – uzasadnia, na czym polega sprzeczność znaczeń słów użytych przez poetę barokowego w konstrukcji paradoksu – podaje przykłady pojedynczych słów wartościujących, synonimicznych do podanych wyrażen neutralnych – uzasadnia, czy można w języku oficjalnym posługiwać się nazwami nacechowanymi emocjonalnie – parafrazując wskazany wiersz barokowy, stosuje concept poety – określa, jakie cechy pastiszu, parodii i 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje inne niż w podręczniku przykłady poznanych zjawisk z nauki o języku – ogląda w telewizji wybrany serwis informacyjny; sporządza wykaz użytego słownictwa neutralnego i emocjonalnego – pisze poemat o swojej szkole, zachowując styl wskazanego tekstu literackiego – omawia rodzaje i sposób wykorzystania środków retorycznych we współczesnym dyskursie politycznym
-----	----------------------	--	---	--	--	--

		– zna środki, którymi można wyrażać w języku emocje i oceny	– wskazuje w wierszu określenia nacechowane	zastępuje dawne wyrazy słowami współczesnymi	trawestacji występują w wybranym tekście	
--	--	---	---	--	--	--

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że słowa można podzielić na neutralne i wartościujące – podaje trzy synonimy wyrazu: neutralny emocjonalnie, wartościujący pozytywnie, wartościujący negatywnie – wie, czym są styl językowy i stylizacja – rozdziela style: indywidualny, typowy i użytkowy – wymienia rodzaje stylizacji – wie, co to jest styl retoryczny – dostrzega różnicę między stylem wysokim a stylem niskim – omawia, na czym polega komizm językowy w tekście – zna cechy skutecznej wypowiedzi – odróżnia retorykę od erystyki 	<ul style="list-style-type: none"> pozytywnie i negatywnie – wskazuje wśród podanych słów wyrazy wartościujące – omawia cechy stylów: indywidualnego, typowego i użytkowego – wymienia rodzaje stylizacji ze względu na stosunek do naśladowanego wzorca (pastiche, parodia, trawestacja) – wskazuje w tekście określone środki stylistyczne – podaje przykłady chwytów erystycznych – dostrzega różnicę znaczeniową między argumentami 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje rodzaj stylizacji zastosowanej w tekście – wskazuje przykłady środków stylistycznych typowych dla stylu wysokiego – wskazuje różnicę między retoryką a erystyką – określa funkcję zróżnicowanych środków retorycznych w analizowanej wypowiedzi – omawia funkcję pytań retorycznych w analizowanej wypowiedzi – przytacza argumenty o różnym znaczeniu – wyjaśnia, czym jest demagogia 	<ul style="list-style-type: none"> – wykazuje, który z typów stylizacji ma największe zastosowanie w klasyfikacji wybranego utworu – podejmuje próbę stworzenia stylizacji – określa i ocenia typ argumentów pojawiających się w wypowiedziach wybranych mówców – wyjaśnia, jak można się bronić przed dobrze dobranymi, choć demagogicznymi, argumentami 	
--	---	---	---	---	--

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

		– zna językowe środki retoryczne i chwyt erystyczne				
--	--	---	--	--	--	--

Zakres wymagań edukacyjnych z języka polskiego niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych (zakres podstawowy i rozszerzony) dla klas pierwszych w roku szkolny 2019/2020

		<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje środki retoryczne w cudzej wypowiedzi – określa zasadniczą tezę w cudzym wystąpieniu 				
20.	PROJEKT EDUKACYJNY	– włącza się w prace projektowe	– gromadzi materiał do zadania projektowego	– opracowuje materiał do zadania projektowego	– pisze fragment scenariusza parodii filmu	– nakręca film na podstawie stworzonego scenariusza